

សេចក្តីថ្លែងការណ៍

ស្តីអំពី

**បើកទូលាយទីផ្លូវសាធារណៈ និងលើកស្ទួយសិទ្ធិប្រមូលផ្តុំ និងហែក្បួន
ក្នុងដំណើរការយោសនាបោះឆ្នោតរបស់គណបក្សប្រកួតប្រជែង**

សមាគម និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលនៅកម្ពុជា នៃបន្ទប់ស្ថានការណ៍សម្រាប់ការបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៧ យល់ឃើញថា មិនត្រឹមត្រូវ និងមិនសមហេតុផលចំពោះការជូនដំណឹងរបស់សាលារាជធានីភ្នំពេញ ស្តីពីការមិនអនុញ្ញាតឲ្យមានការហែក្បួនយោសនាបោះឆ្នោតរបស់គណបក្សនយោបាយឆ្លងកាត់លើកំណាត់ផ្លូវ និងតំបន់មួយចំនួននៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ ក្នុងអំឡុងពេលយោសនាបោះឆ្នោតចាប់ពីថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ដល់ ថ្ងៃទី០២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧។ កំណាត់ផ្លូវ និងតំបន់ជាច្រើនដែលសាលារាជធានីភ្នំពេញបានហាមឃាត់មិនឲ្យមានការក្បួនយោសនាបោះឆ្នោតហែឆ្លង គឺជាតំបន់ទីប្រជុំជន និងប្រមូលផ្តុំដោយប្រជាពលរដ្ឋជាអ្នកបោះឆ្នោតក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់នៅថ្ងៃទី០៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧។

ការហាមឃាត់ការហែក្បួនយោសនាបោះឆ្នោតឆ្លងកាត់ទីប្រជុំជន ដែលប្រមូលផ្តុំដោយអ្នកបោះឆ្នោតក្រោមហេតុផលបញ្ជ្រាបសកម្មភាពស្ទុះចរាចរ គឺមិនបង្ហាញអំពីការធានា និងការមានវិធានការរបស់រដ្ឋ (រដ្ឋាភិបាល និងអាជ្ញាធរ)ឲ្យមានការយោសនាបោះឆ្នោតដោយសេរី និងត្រឹមត្រូវទេ។ ម្យ៉ាងទៀត ការយោសនាបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់នីតិកាលទី៤នេះបានបន្ថយការហែក្បួនយោសនាមកត្រឹមចំនួន០២ដង ហើយប្រសិនបើបន្ថយទីផ្លូវសាធារណៈ និងផ្លូវសម្រាប់ធ្វើការយោសនាទៀតនោះ ការអនុវត្តនៃសិទ្ធិប្រមូលផ្តុំ និងហែក្បួនធ្លាក់ចុះបន្ថែមទៀត។ យ៉ាងហោចណាស់ ការយោសនាបោះឆ្នោតរបស់គណបក្សប្រកួតប្រជែងលើកនេះ គួរបើកទូលាយក្នុងការប្រើប្រាស់ទីផ្លូវសាធារណៈផ្សេងៗ ដូចពហុកីឡាដ្ឋានជាតិ មហាវិទ្យាល័យ និងផ្លូវថ្នល់នានា ដូចការបោះឆ្នោតលើកមុន។

ក្នុងអំឡុងពេលបោះឆ្នោត និងការយោសនាបោះឆ្នោត មានតែគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) ត្រូវបានច្បាប់ផ្តល់សមត្ថកិច្ចដើម្បីរៀបចំ និងចាត់ចែងការប្រមូលផ្តុំ និងការហែក្បួនយោសនាបោះឆ្នោត ។ ការប្រមូលផ្តុំ និងការហែក្បួននេះមិនស្ថិតនៅក្នុងសមត្ថកិច្ចរបស់អាជ្ញាធរ ព្រោះមាត្រា០៣ នៃច្បាប់ការធ្វើបាតុកម្មដោយសន្តិវិធី មិនអនុវត្តចំពោះការប្រមូលផ្តុំ និងការហែក្បួនយោសនាបោះឆ្នោតទេ។ អាជ្ញាធរ និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធត្រូវចូលរួម និងផ្តល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងការរៀបចំការបោះឆ្នោតនេះ បើយោងមាត្រា៨២ នៃច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់។

សមាគម និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលនៅកម្ពុជា នៃបន្ទប់ស្ថានការណ៍សម្រាប់ការបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៧ សូមស្នើដល់៖

1. គ.ជ.ប អនុវត្តសមត្ថកិច្ចក្នុងការចាត់វិធានការគ្រប់រូបភាព ដើម្បីធានាការបោះឆ្នោត ពិសេសការយោសនាបោះឆ្នោតដោយសេរី ត្រឹមត្រូវ និងយុត្តិធម៌ឲ្យបានប្រសើរជាងដំណើរការយោសនាបោះឆ្នោតលើកមុន និងដាក់ចេញវិធានការចាត់ចែងការងារដើម្បីការពារសន្តិសុខ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤២ នៃច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងប្រព្រឹត្តិទៅរបស់គ.ជ.ប។
2. អាជ្ញាធរសហការជាមួយ គ.ជ.ប ក្នុងការដាក់ពង្រាយកម្លាំងដើម្បីសម្របសម្រួល កុំឲ្យមានការកកស្ទះ និងសណ្តាប់ធ្នាប់ការហែកូនយោសនារបស់គណបក្សនយោបាយទាំងនោះ ប្រកបដោយសន្តិវិធីនិងសុវត្ថិភាព។

ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទាក់ទង៖

1. លោក គល់ បញ្ញា	នាយកប្រតិបត្តិ COMFREL	០១២ ៩៤ ២០ ១៧
2. លោកស្រី ធីតា យី៖	នាយិកាប្រតិបត្តិ SILAKA	០១២ ៨៣ ៨៤ ៦៤
3. លោក យង់ គឹមអេង	នាយកប្រតិបត្តិ PDP-Center	០១៦ ៨២ ៨២ ១១
4. លោកស្រី រស់សុភាព	នាយិកាប្រតិបត្តិ GADC	០១២ ៦២ ៧៨ ៥៧
5. លោក ជាង សុខា	នាយកប្រតិបត្តិអង្គការ YRDP	០១២ ៣៦ ០៤ ៦៤
6. លោកស្រី ចក់ សុភាព	នាយិកាប្រតិបត្តិ CCHR	០១១ ៩៤៣ ២១៣
7. លោក តឹក វណ្ណារ៉ា	នាយិកាប្រតិបត្តិ NGO Forum	០១២ ៧៩ ៣៤ ៨៩
8. លោក មឿង តុលា	នាយកប្រតិបត្តិ Central	០៩៣ ៥៥ ៦៦ ៤៣
9. លោក ថាវ គឹមសាន	នាយកប្រតិបត្តិ LICADHO	០១២ ៨០ ៧៧ ៦៣
10. លោកស្រី មី សម្ពុស្ស	អគ្គលេខាធិការ YCUD	០៨១ ៣២ ៤៦ ៩១
11. លោក ថេង សារឿន	អគ្គលេខាធិការ CCFC	០៧៨ ២២ ៥០ ៨៨
12. លោក ស ម៉ូរ៉ា	ប្រធានសហព័ន្ធ CFSWF	០១៦ ៥២ ៥៧ ៨១
13. លោក សៀ ភារម្យ	នាយកប្រតិបត្តិ HRTF	០១២ ៨៥ ២៣ ២៥
14. លោក ឡុង ខែត	នាយកប្រតិបត្តិ FYP	០១២ ៤០ ២៤ ០២
15. លោក សៅ កុសល	នាយកប្រតិបត្តិ ស្តីទី STT	០១៧ ៥៥ ៥៨ ៨៧
16. លោក ប៉ែន សុមុនី	ប្រធាន CVS	០១២ ៧០ ៨០ ៩៣
17. លោក សៀង សារឿន	នាយកប្រតិបត្តិ CCC	០១២ ៩០ ០៥ ០៣
18. លោក ឡាយ សុវត្ថារ៉ា	អ្នកគ្រប់គ្រងកម្មវិធី CLEC	០១២ ៨០ ៣៨ ២៧
19. លោក ង៉ាច សាមីន	អ្នកសម្របសម្រួលគម្រោង CIYA	០៩៩ ៩៤ ៨៤ ៧៧
20. លោក វ៉ាន់ ពៅ	ប្រធានសមាគម IDEA	០៩៣ ៦២ ៩២ ៩៨